

זוהר היומי

זוהר במדבר – דף קפ"ט ע"ב

פרשת בלק

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קפ"ט ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

מהו כַּיִין הַטּוֹב. דָּאֵתָא יַעֲקֹב וְאַרְמִי בֵּיהּ מֵיָא, דָּא הוּא יֵין הַטּוֹב וְהַכִּי הוּא, כְּמָה דְאָמַר חֲנוּךְ מְטֵטְרוֹן. תָּנוּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְתָנוּה רַבִּי אַבָּא, אָמְרוּ הָא חֲמָרָא (ס"י מלאך) דִּילָךְ, הוּא נִצְחָת מִלְּאָכָא קְדִישָׁא, אַפּוּמָא (נ"א פומא) דְרוּחַ קוּדְשָׁא.

תרגום לעברית

חֲנוּךְ מְטֵטְרוֹן אָמַר, וַיָּבֵא לוֹ יֵין - שְׁשָׁם מַיִם בָּאוּתוֹ יֵין. אִם לֹא יֵשִׁים בּוֹ מַיִם, לֹא יָכוֹל לִסְבֹּל, וְנִנְאָה אָמַר חֲנוּךְ מְטֵטְרוֹן. וּמַשּׁוּם זֶה הִמְשִׁיכּוּ בְּשָׁנֵי טַעֲמִים, שְׁהָרִי בְּשָׁנֵי צָדִידִים אַחוּז, וְאוּתוֹ יֵין הָלַךְ מִדְּרָגָה לְדְרָגָה, וְכָל הַטַּעֲמִים בּוֹ, עַד שְׁיוּסָף הַצָּדִיק טָעַם אוֹתוֹ, שֶׁהוּא דוּד נֶאֱמָן. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) כַּיִין הַטּוֹב הוּלָךְ לְדוּדֵי לְמִישְׁרִים. מֵהוּ כַּיִין הַטּוֹב? שְׂבָא יַעֲקֹב וְשָׁם בּוֹ מַיִם. זֶהוּ יֵין הַטּוֹב וְכֵךְ זֶה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר חֲנוּךְ מְטֵטְרוֹן. תָּמָה רַבִּי אֶלְעָזָר וְתָמָה רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, הָרִי הַיֵּין (ס"י מלאך) שֶׁלָּךְ הוּא נִצְחָת מִלְּאָךְ קְדוֹשׁ עַל פִּי (פה) רוּחַ הַקֹּדֶשׁ.

אמר ליה, עד כען ההוא גפן מחכא למעפד פירין. ובגפן: דא איהו גפן דאשתמודעא בקודשא. בגין דאית גפן אחרא, דאיהו אקרי גפן נכריה. וענבים דילה לא אינון ענבים, אלא קשין, אחידין לבא, נשכין ככלבא. אינון ענבים אקרון, (ירמיה ב) סורי הגפן נכריה. אבל גפן דא, עלה כתיב ובגפן, ההיא דאשתמודעא. ההיא דכל קדישין טעמו חמרא עתיקא, חמרא טבא, חמרא דיעקב יהיב ביה מיא, עד דכל אינון דינעין לטעמא חמרא, טעמו ליה, והוה טב לחכא.

תרגום לעברית

אמר לו, עד עתה אותה גפן מחכה לעשות פרות. ובגפן - זוהי גפן הנודעת בקדש. משום שיש גפן אחרת שנקראת גפן נכריה, וענביה אינם ענבים, אלא קשים, אווזים הלב, נושכים ככלב. אותם ענבים נקראים (ירמיה ב) סורי הגפן נכריה. אבל גפן זו, עליה כתוב ובגפן, אותה הידועה, אותה שכל הקדושים טעמו יין עתיק, יין טוב, יין שיעקב נתן בו מים, עד שכל אלו שיודעים לטעם טעמו אותו, והיה טוב לחה.

טקסט הזוהר

וההיא גפן, כד מטא לגבה, אושיטת תלתא שריגין, ואינון תלת דיוקנא דאבהן, דאתקדשת בהו. ולית קדושה אלא ביין, ולית ברכתא אלא ביין. באתר דחדוה שארי. והיא כפורחת, ככלה דאתקשטת ועאלת ברחימו, בחדוה דההוא יין דאתערב במיא. כדין עלתה נצה, סליקת רחימו דילה לגבי דודה, ושריאת לנגנא ולאעלא ברחימו. וכדין, אתמליין ואתבשלן אינון ענבין, רכיכון, ומליין מההוא חמרא טבא עתיקא חמרא דיעקב ארמי ביה מיא.

וְאוֹתָהּ גִּפֶּן, כְּשֶׁמִּגִּיעַ אֵלֶיהָ, מוֹשִׁיטָה שְׁלֹשָׁה שָׁרִיגִים, וְהֵם שֹׁלֵשׁ דְּמִיּוֹת הָאָבוֹת שֶׁהִתְקַדְּשָׁה בָּהֶם, וְאֵין קֹדֶשׁ אֲלֵא בִּיָּז, וְאֵין בְּרָכָה אֲלֵא בִּיָּז, בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֲדוּהָ. וְהִיא כְּפֻרְחַת, כְּמוֹ כֹּלָה שֶׁמִתְקַשֶּׁטת וְנִכְנָסַת בְּאַהֲבָה, בְּחֲדוֹת אוֹתוֹ יֵין שֶׁהִתְעַרְב בָּמִים, וְאִז עָלְתָה נֶצֶחַ, עוֹלָה אֶהְבֶּתָה לְדוּדָהּ וְשׁוֹרָה לְנִגֻן וּלְהַכְנִס בְּאַהֲבָה, וְאִז מִתְמַלְאִים וּמִתְבַּשְׁלִים אוֹתָם עֲנָבִים, רְכוֹת וּמִלְאוֹת מֵאוֹתוֹ יֵין טוֹב עֲתִיק, יֵין שֶׁיַּעֲקֹב שָׁם בּוֹ מַיִם.

טקסט הזוהר

וְעַל דָּא מֵאֵן דְּמִכְרָךְ עַל הַיָּז, וּמַטִּי עַל הָאָרֶץ, אֲצִטְרִיךְ לְמַרְמִי בֵּיה מַיָּא, בְּגִין דְּלִית לִיה לְבָרְכָא רַחֵם ה' עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ, בַּר בְּמַיָּא גּוֹ חֲמָרָא. וְאִי לָאו, מֵאֵן יָכִיל לְמַסְבֵּל. דָּא הָוָה לְבִשְׂרָא לְיוֹסֵף, בְּגִין דְּבִיה הָוָה תִּלְיָא מִלְתָּא.

תרגום לעברית

וְעַל זֶה מִי שֶׁמִּכְרָךְ עַל הַיָּז וּמִגִּיעִים עַל הָאָרֶץ, צָרִיךְ לָשִׁים בּוֹ מַיִם, בְּגִלְל שֶׁאֵין לוֹ לְבָרְךָ רַחֵם ה' עַל יִשְׂרָאֵל עַמָּךְ, פָּרֹט לְמִים תוֹךְ הַיָּז. וְאִם לֹא, מִי יָכוֹל לְסַבֵּל? זֶה הָיָה לְבִשָׁר לְיוֹסֵף, מִשּׁוּם שֶׁבּוֹ הָיָה הַדְּבָר תִּלּוּי.

טקסט הזוהר

חֲנוּ"ךְ מִטְטְרוּ"ן אָמַר, שְׁלֹשָׁה שָׁרִיגִים, וּדְאִי. לְקַבֵּל תִּלְתַּת אַבְהֶן, וְהָא אַרְבַּע אֵינּוֹן דִּילָהּ. אֲלֵא דָא הוּא דְכְּתִיב, וְהִיא כְּפֻרְחַת. בְּזִמְנָא דְאִיהִי סְלִיקַת וּפְרִיחַת בְּכִנְפָּהּא לְסִלְקָא, כְּדִין עָלְתָה נֶצֶחַ, דָּא הוּא הָהוּא רְבִיעָאָה דְאַשְׁתָּאָר, דְסָלִיק בְּהֲדָה, וְלֹא אֶתְפָּרֵשׁ מִנָּה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעַף. כִּד יַעוּף. כְּפֻרְחַת, בְּזִמְנָא דְפֻרְחַת. וְשִׁפִּיר אָמַר חֲנוּךְ מִטְטְרוּן, וְהִכָּא הוּא.

חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן אָמַר, שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים בְּיָדַי, כְּנָגֵד שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת. וְהָרִי אֶרְבָּעָה הֵם שָׁלָה?
אֵלָּא זֶהוּ שְׁכָתוֹב וְהִיא כְּפִרְחָת. בְּזִמְנָא שְׁהִיא עוֹלָה וּפּוֹרְחָת בְּכַנְפֶיהָ לְעֻלּוֹת, אִזְּ עֲלָתָה
נִצָּה. זֶהוּ אוֹתוֹ רַבִּיעִי שְׁנִשְׁאָר, שְׁעוֹלָה אֶתָּה וְלֹא נִפְרָד מִמֶּנָּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שְׁמוּאֵל ב'
כב) וַיִּרְכַּב עַל כְּרוֹב וַיַּעַף. כְּשִׁיעוּף כְּפִרְחָת, בְּזִמְנָא שְׁפּוֹרְחָת. וְנִצָּה אָמַר חֲנוּךְ מִטְטְרוֹן,
וְכֵן זֶה.

טקסט הזהור

תְּנוּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וְתְנוּה רַבִּי אַבָּא, אָמְרוּ, מִלְּאָכָא קְדִישָׁא, שְׁלִיחָא מְלַעֲיָלָא, הָא חֲמָרָא
דִּילָךְ, הוּא, נִצְחָת בְּרִזָּא דְרוּחַ קְדִישָׁא. אֲתוּ כָלְהוּ חֲבֵרִיָּא וּנְשָׁקוּהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
בְּרִיךְ רַחֲמֵנָא דְשִׁדְרָנִי הָכָא.

תרגום לעברית

תְּמָה רַבִּי אֶלְעָזָר וְתְמָה רַבִּי אַבָּא. אָמְרוּ, מִלְּאָךְ קְדוֹשׁ, שְׁלִיחַ מְלַמְעָלָה, הָרִי יִינֵךְ הוּא
נִצְחָת בְּסוּד רוּחַ הַקֹּדֶשׁ. בָּאוּ כָּל הַחֲבֵרִים וּנְשָׁקוּהוּ. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן
שְׁשִׁלְחָנִי לְכָאן.

טקסט הזהור

אָמַר הֵהוּא יְנוּקָא, חֲבֵרִיָּא. נִהְמָא וְחֲמָרָא עִיקָרָא דְפִתּוּרָא אֵינּוּן, כָּל שְׂאֵר מִיכְלָא
אַבְתְּרִיָּהוּ אֶתְמַשֵּׁךְ. וְהָא אוֹרִיָּיתָא רוּחַת לוֹן, וְדִילָהּ אֵינּוּן. אוֹרִיָּיתָא בָּעָאֵת מְנַיִיכוּ,
בְּבָעוּ, בְּרַחֲמֵי, וְאָמְרָה (מְשַׁלִּי ט) לָכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי וּשְׁתוּ בִינֵן מְסַכְתִּי. וְהוּאִיל
וְאוֹרִיָּיתָא זְמִינַת לָכוּ, וְהִיא בָּעָאֵת מְנַיִיכוּ מְלָה דָּא, אֵית לָכוּ לְמַעַבְדַּ רְעוּתָא דִּילָהּ.
(נ' א' הוּא) בְּמָטוּ מְנַיִיכוּ, הוּאִיל וְאִיהִי זְמִינָא לָכוּ, דְתַעְבְּדוּן רְעוּתָהּ. אָמְרוּ הָכִי הוּא
וְדַאי. יִתְבוּ וְאָכְלוּ וְחָדוּ בְּהִדְיָה. כִּיּוֹן דְאָכְלוּ אֶתְעַכְבוּ עַל פִּתּוּרָא.

אמר אותו תינוק, חברים, לחם ויין עקר השלחן הם. כל שאר המאכלים נמשכים אחריהם. והתורה הרויחה אותם, ושלה הם. התורה רוצה מכם בבקשה, באהבה, ואומרת, (משלי ט) לכו לחמו בלחמי ושתו ביינ מסכתי. והואיל והתורה מזמנת לכם והיא רוצה מכם דבר זה, יש לכם לעשות את רצונה. (הוא) בבקשה מכם, הואיל והיא מזמנת לכם, שתעשו רצונה. אמרו, כך זה בודאי. ישבו ואכלו ושמחו אותו. כיון שאכלו, התעכבו על השלחן.

טקסט הזוהר

פתח איהו ואמר. (במדבר כ"ב) ויאמר מואב אל זקני מדן וגו'. ויאמרו זקני מואב ואל זקני מדן לא כתיב, אלא ויאמר מואב. עולמין נטלו עיטא מסבא, וסבא אתמשכו אבתריהו, ואינון יתבו לון עיטא. מאי עיטא יתבו לון. עיטא בישא נטלו לגרמיהו. אמרו לון למואב, גדולא בישא גדלנא ביננא. ומנו. משה רביהון. על חד כומרא דהוה ביננא, דרבי ליה וגדיל ליה בביתיה, ויתב ליה ברתיה לאנתו. ולא עוד, אלא יתב ליה ממונא, ושדר ליה למצרים, לשיצאה כל ארעא. ואיהו, וכל ביתיה, אתמשכו אבתריה. אי להווא רביהון, ניכול לאעקרא מן עלמא, כל עמא דייליה יתעקרון מיד מעלמא. וכל עיטא בישא מהווא מלה דפעור, ממדן הוה.

תרגום לעברית

פתח הוא ואמר, ויאמר מואב אל זקני מדן וגו'. ויאמרו זקני מואב ואל זקני מדן לא כתוב, אלא ויאמר מואב. עלמים לקחו עצה מסבים, והסבים נמשכו אחריהם, והם נתנו להם עצה. איזו עצה נתנו להם? עצה רעה לקחו לעצמם. אמרו להם למואב: גדול רע גדלנו בינינו. ומיהו? משה רבם. על כמר אחד שהיה בינינו, שגדלו והגדילו

בביתו ונתן לו בתו לאשה. ולא עוד, אלא נתן לו ממון ושלחו למצרים, להשמיד את כל הארץ. והוא וכל ביתו נמשכו אחריו. אם נוכל לעקר אותו רבם מהעולם, כל עמו יעקרו מיד מן העולם. וכל העצה הרעה מאותו דבר פֶּעוּר הִיא מִמֶּדֶן.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ק"צ ע"א) ♦

טקסט הזוהר

ותא חזי, דכלא הוה ממדין. וכל עיטא דלהון על משה הוה. ובעיטא דלהון, שְׂכָרוּ לְבָלָעַם. כִּיּוֹן דְּחִמּוּ דְּבָלָעַם לָא יָכִיל, נָטְלוּ עֵיטָא אַחְרָא בִּישָׁא לְגַרְמִיּהוּ, וְאַפְקִירוּ נְשִׂיָּהּ וּבְנֵתִיָּהּ יְתִיר מִמוּאָב, דְּהָא עַל נָשִׁי מֶדֶן כְּתִיב, (במדבר לא) הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וכלא ממדין הוה. נטלו

תרגום לעברית

ובא וראה שהכל היה ממדין, וכל עצתם היתה על משה. ובעצתם שְׂכָרוּ אֶת בָּלָעַם כִּיּוֹן שָׂרְאוּ שְׂבָלָעַם לָא יָכֹול, לָקְחוּ עֲצָה אַחֶרֶת לְעֲצָמָם, וְהַפְּקִירוּ נְשִׂיָּהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם יוֹתֵר מִמוּאָב, שְׁהָרִי עַל נָשׁוֹת מֶדֶן כְּתוּב, (במדבר לא) הֵן הִנֵּה הָיוּ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. וְהַכֹּל הִיא מִמֶּדֶן. לָקְחוּ עֲצָה יָחִיד עִם נְשִׂאֵם שִׁיפְקִיר בְּתוֹ, שְׁחָשְׁבוּ לְתַפֵּס אֶת מֹשֶׁה בְּרִשְׁתָּם, בְּכַמָּה מֵינֵי כְּשָׁפִים עָטְרוּ אוֹתָהּ שִׁיתַּפֵּס הָרֹאשׁ שְׁלָהֶם, וְהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא (ישעיה מד) מְשִׁיב חַכְמִים אַחֲרָיו.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.